

2013-02-20

Dnr 2012-1667

Regeringen
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Revisorsnämndens årsredovisning för räkenskapsåret 2012

Revisorsnämnden (RN) överlämnar härmed årsredovisningen för räkenskapsåret 2012.

Innehåll	Sidnummer
1. RN:s uppgifter enligt instruktion	2
2. Resultatredovisning	3
2.1 Ekonomiskt resultat	3
2.1.1 Examinationsverksamheten	4
2.1.2 Godkännande, auktorisation och registrering	4
2.1.3 Tillsyn	4
2.1.4 Internationella kontakter	7
2.2 Verksamhetsmål – återsrapportering	7
2.2.1 Examinationsverksamheten	7
2.2.2 Godkännande, auktorisation och registrering	8
2.2.3 Tillsyn	9
2.2.4 Internationella kontakter	13
2.3 Övriga mål och återsrapporteringskrav	15
2.4 Budgetutfall	21
2.5 Avgiftsprognos	22
2.6 Kompetensförsörjning	22
3. Resultaträkning	23
4. Balansräkning	24
5. Tilläggsupplysningar och noter	25
5.1 Tillämpade redovisningsprinciper	25
5.2 Värderingsprinciper	25
5.3 Uppgifter enligt 7 kap. 2 § FÅB	26
5.4 Anställdas sjukfrånvaro i procent	28
5.5 Noter till resultat- och balansräkningar	29
5.6 Sammanställning över väsentliga uppgifter	31

Revisorsnämnden

Supervisory Board of Public Accountants

Postadress/Postal address	Besöksadress/Visiting address	Telefon/Telephone	Telefax/Fax	Bankgiro	Org.nr
Box 24014	Karlavägen 104	08-783 18 70	08-783 18 71	784-8419	202100-4805
104 50 Stockholm	www.rn.se	+46-8-783 18 70	+46-8-783 18 71		
Sweden		rn@revisorsnamnden.se			

1. UPPGIFTER ENLIGT FÖRORDNING (2007:1077) MED INSTRUKTION FÖR REVISORSNÄMNDEN

Revisorsnämndens verksamhet syftar till att upprätthålla förtroendet för revisorers verksamhet och för auktorisationssystemet för att på så sätt bidra till att olika intressenter har tillgång till trovärdig ekonomisk information om företags redovisning och förvaltning.

Revisorsnämnden ska

1. *handlägga frågor om godkännande och auktorisation av revisorer samt registrering av revisionsbolag i syfte att tillgodose samhällets behov av kvalificerade och oberoende externa revisorer,*
2. *utöva tillsyn i syfte att säkerställa att godkända och auktoriserade revisorer samt registrerade revisionsbolag driver revisionsverksamhet som är av hög kvalitet och uppfyller höga etiska krav,*
3. *pröva frågor om disciplinära åtgärder,*
4. *anordna examina och lämplighetsprov,*
5. *föra ett register över godkända och auktoriserade revisorer samt registrerade revisionsbolag,*
6. *lämna information och uppgifter i frågor om godkännande, auktorisation, registrering och tillsyn,*
7. *följa utvecklingen inom revisorsområdet och särskilt beakta nya nationella och internationella förhållanden som har eller kan få betydelse för tillsynen över revisorer och revisionsbolag samt för tolkningen och utvecklingen av god revisors- och revisionssed, samt*
8. *vara representerad i samordningsorganet för tillsyn enligt förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.*

Det är särskilt viktigt att Revisorsnämnden i sin verksamhet ingriper mot revisorer som medverkar till eller underlättar för ekonomisk brottslighet.

RN:s verksamhet fördelar sig i huvudsak på fyra områden: examination, ansökningar (godkännande, auktorisation och registrering), tillsyn samt internationellt arbete. Tillsynsområdet – som år 2012 omfattade ungefär 79 procent av den totala verksamheten – innefattar periodiskt återkommande kvalitetskontroll, systematisk och uppsökande tillsyn (SUT), disciplinärenden samt förhandsbesked.

Den periodiska kvalitetskontrollen (se 27 a § revisorslagen [2001:883]) sker med två huvudsakliga inriktningar. För det första kontrolleras de revisorer och revisionsbolag som har revisionsuppdrag i noterade bolag¹ (särskild kvalitetskontroll). För det andra kvalitetssäkrar RN den kontroll som revisorsorganisationen FAR utför av sina medlemmar samt kontrollerar direkt de revisorer som inte är anslutna till FAR. SUT-ärenden initieras av RN efter ett riskbaserat urval. Om det vid en kvalitetskontroll eller i ett SUT-ärende framkommer allvarliga brister inleds ett disciplinärende. Disciplinärenden öppnas i övrigt efter underrättelser från Skatteverket samt efter anmälningar från andra myndigheter, klienter och andra intressenter eller på RN:s eget initiativ med anledning av bland annat uppgifter i medier. Förhandsbesked kan avse antingen om en revisor med hänsyn till sin

¹ Bolag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad eller på en motsvarande marknad utanför EES.

opartiskhet och självständighet kan inneha ett visst revisionsuppdrag eller om en revisor får utöva viss s.k. sidoverksamhet.

2. RESULTATREDOVISNING

Alla belopp redovisas i tusental kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av avrundning kan differenser i summeringen förekomma.

2.1 Ekonomiskt resultat

RN:s verksamhet är helt avgiftsfinansierad. Intäkterna består huvudsakligen av prov-avgifter, ansökningsavgifter, årsavgifter samt avgifter för periodiskt återkommande kvalitetskontroll. Intäkterna disponeras av myndigheten.

Nedan framgår RN:s intäkter och kostnader fördelade på myndighetens huvudsakliga arbetsområden (tabell 1). De intäkter och kostnader som är direkt hänförliga till ett visst område har förts till detta. Övriga intäkter och kostnader (inklusive lönekostnader) har fördelats på arbetsområdena med utgångspunkt från den procentuella arbetstiden för respektive område (se tabell 2).

Budgetutfallet kommenteras i avsnitt 2.4.

Tabell 1 – fördelning av intäkter/kostnader

Arbetsområde	2012		2011		2010	
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Examination	6 442	-6 380	7 357	-6 284	7 490	-6 617
Godk./aukt./registrering	2 818	-2 045	2 513	-2 051	2 444	-2 224
Tillsyn varav:	19 802	-20 976	22 778	-20 799	21 971	-19 596
Särskild kvalitetskontroll	2 734	-3 262	5 315	-3 390	4 853	-4 991
Övrig kvalitetskontroll ²	648	-579	1 449	-1 439	1 695	-1 426
Tillsyn exkl. kvalitetskontroll	16 420	-17 136	16 014	-15 970	15 423	-13 180
Internationellt arbete	1 320	-1 713	1 149	-1 269	1 337	-1 317
Totalt	30 382	-31 114	33 797	-30 403 ³	33 242	-29 755
Resultat	-733		3 394		3 487	

Tabell 2 - arbetstid i procent

Arbetsområde	2012	2011	2010
Examination	6,9	6,9	7,7
Ansökningar (G/A/R)	8,7	8,9	9,7
Tillsyn varav:	78,9	79,5	77,9
Särskild kvalitetskontroll	8,7	9,6	1,8
Övrig kvalitetskontroll	1,3	4,9	5,4
Tillsyn exkl. kvalitetskontroll	68,9	65,1	54,4
Internationellt	5,5	4,7	4,7
	100	100	100

² Tidigare år har arbete med SUT ingått i denna post. Kostnaderna för SUT är fr.o.m. januari 2012 redovisade under posten Tillsyn exkl. kvalitetskontroll.

³ Korrigering har gjorts av överföringsfel i årsredovisningen för räkenskapsåret 2011.

2.1.1 Examinationsverksamheten

Avgiften för att delta i prov är 16 000 kr, fördelad på en administrationsavgift om 3 000 kr och en examensavgift om 13 000 kr. Antalet tentander varierar kraftigt från år till år beroende på bl.a. konjunktur. Under hösten 2011 saknade RN:s examensråd en ledamot, vilket medförde en tillfällig minskning av kostnaderna och därmed kostnad per tentand. År 2012 var examensrådet fulltaligt och i kombination med att antalet tentander sjönk blev kostnaden per tentand högre. Antalet tentander och kostnaderna per tentand de senaste tre räkenskapsåren framgår av tabellen nedan.

Tabell 3 – antal tentander och snittkostnad

		2012	2011	2010
Revisorsexamen	antal	328	362	387
Högre revisorsexamen	antal	62	84 ⁴	68
Kostnad totalt (tkr)		6 380	6 284	6 617
Kostnad per tentand (tkr)		16,4	14,1	14,5

2.1.2 Godkännande, auktorisation och registrering

Avgiften för ansökan om godkännande och auktorisation av revisor samt registrering av revisionsbolag är 2 600 kr. Snittkostnaden för en ansökan framgår av tabell 4 nedan.

Tabell 4 – antal inkomna ansökningar samt snittkostnad per ansökan

		2012	2011	2010
Förstagångsansökningar	Godkännande	194	176	222
	Auktorisation	44	59	40
	Registrering ⁵	13	2	13
Ansökningar om fortsatt förordnande	Godkännande	306	280	221
	Auktorisation	402	438	372
	Registrering	32	18	12
Totalt antal ansökningar		991	973	880
Kostnad per ansökan (tkr)		2,1	2,1	2,5

2.1.3 Tillsyn

Som framgår av tabell 1 fördelas intäkter och kostnader inom de tre olika arbetsinriktningarna på tillsynsområdet, dvs. särskild kvalitetskontroll, övrig kvalitetskontroll samt tillsyn exkl. kvalitetskontroll (huvudsakligen SUT och disciplinärenden).

Avgifterna för tillsynsområdet regleras i förordningen (1995:665) om revisorer (revisorsförordningen) och består i huvudsak av följande:

- årsavgift enligt 23 § andra stycket,
- avgift för periodiskt återkommande kvalitetskontroll enligt 26 § första stycket samt
- särskild årsavgift för periodiskt återkommande kvalitetskontroll enligt 26 § andra stycket.

⁴ Varav en revisor med utländskt examensbevis som avlagt lämplighetsprov enligt 7 § revisorslagen.

⁵ I registrering av revisionsbolag ingår registrering av revisionsföretag från tredjeland. Inga sådana ansökningar inkom under år 2012 (2011 = 2 st, 2010 = 5 st, 2009 = 2 st).

Avgifterna enligt 26 § redovisas direkt på *Övrig kvalitetskontroll* respektive *Särskild kvalitetskontroll*. Årsavgifterna enligt 23 § – 4 300 kr per revisor och registrerat revisionsbolag – fördelas med utgångspunkt från nedlagd tid dels på det totala tillsynsområdet (exklusive den särskilda kvalitetskontrollen), dels på internationellt arbete.

Ärendena inom tillsynsområdet skiftar kraftigt i svårighetsgrad, vilket innebär stora variationer i tidsåtgång. Att fördela totalkostnaden per prestation – t.ex. på antalet ärenden eller kontroller – skulle därför bli missvisande. RN har mot den bakgrunden i avsnitt 2.2.3 Tillsyn (tabellerna 13–17) begränsat återrapporteringen till antalet ärenden och kontroller samt vad de resulterat i.

Särskild kvalitetskontroll

Revisorer och revisionsbolag som har revisionsuppdrag i noterade bolag ska kvalitetskontrolleras minst vart tredje år. För kontrollen uttas följande avgifter enligt 26 § andra stycket revisorsförordningen jämfört med 10 § RN:s föreskrifter om villkor för revisorers och registrerade revisionsbolags verksamhet (RNFS 2001:2):

- 10 000 kr för företag vars börsvärde uppgår till högst 150 miljoner euro,
- 20 000 kr för företag vars börsvärde överstiger 150 miljoner euro men inte 1 miljard euro,
- 40 000 kr för företag vars börsvärde överstiger 1 miljard euro samt
- 40 000 kr för företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en marknad utanför Sverige.

Avgiftsnivåerna, som fastställdes 2009, baserades på att RN under 2010 skulle rekrytera ytterligare tre eller fyra personer. Den planerade personalökningen har emellertid inte kunnat genomföras, beroende bl.a. på svårigheter att rekrytera revisorer med ändamålsenligt kompetens. På grund av att den särskilda kvalitetskontrollen inte varit fullt bemannad har verksamhetsområdet ackumulerat ett stort överskott. RN beslutade därför att avgifterna för räkenskapsåret 2012 för varje betalningsskyldig skulle sättas ned med 50 procent. Detta innebar att året slutade med ett underskott på området med 528 tkr (se tabell 5 nedan).

Vad gäller externa konsulter för den särskilda kvalitetskontrollen ligger kostnaden kvar på 2011 års nivå.

Tabell 5 – ekonomiskt resultat av särskild kvalitetskontroll

År	2012	2011	2010
Intäkter			
Särskilda årsavgifter	2 695	5 264	4 790
Del av övriga intäkter exkl. direkta	39	51	63
	2 734	5 315	4 853
Kostnader			
Externa konsulter	1 215	1 193	834
Del av totala kostnader exkl. direkta	2 047	2 197	4 157
	3 262	3 390	4 991
Resultat	-528	1 925	-138

Övrig kvalitetskontroll

Revisorer och revisionsbolag som inte är föremål för särskild kvalitetskontroll enligt föregående avsnitt ska kvalitetskontrolleras minst vart sjätte år. Avgiften för kontrollen tas ut med stöd av 26 § första stycket revisorsförordningen och har fastställts av RN efter samråd med Ekonomistyrningsverket. Avgiften täcker i det enskilda fallet endast kostnaden för en av RN anlitad kontrollant som får ett fastställt standardarvode per timme samt ersättning för resekostnader. RN:s merkostnader för kontrollen i form av utredningstid, administration m.m. täcks genom årsavgiften enligt 23 § andra stycket revisorsförordningen.

Tabell 6 – ekonomiskt resultat av övrig kvalitetskontroll⁶

År	2012	2011	2010
Intäkter			
Direkta intäkter (avgifter)	341	254	155
Fördelning av årsavgifter (bas %, se tabell 2)	301	1 169	1 521
Del av övriga intäkter exkl. direkta	6	26	19
	648	1 449	1 695
Kostnader			
Externa konsulter	274	323	173
Del av totala kostnader exkl. direkta	305	1 116	1 253
	579	1 439	1 426
Resultat	69	10	269

Tillsyn exklusive kvalitetskontroll

Detta arbetsområde är RN:s mest tidskrävande och innefattar de tillsynsärenden som faller utanför den periodiska kvalitetskontrollen (huvudsakligen SUT och disciplinärenden). På grund av detta bär arbetsområdet också den större delen av de totala indirekta kostnaderna.

Tabell 7 – ekonomiskt resultat av tillsyn exkl. kvalitetskontroll⁷

År	2012	2011	2010
Intäkter			
Direkta avgifter	7	9	8
Fördelning av årsavgifter (bas %, se tabell 2)	16 103	15 657	15 226
Del av övriga intäkter exkl. direkta	310	348	189
	16 420	16 014	15 423
Kostnader			
Direkta kostnader	672	646	643
Externa konsulter	182	379	
Del av totala kostnader exkl. direkta	16 282	14 945	12 537
	17 136	15 970	13 180
Resultat	-716	44	2 243

⁶ Skillnaden mellan intäkter och kostnader 2012 och 2011 beror huvudsakligen på att SUT förts från Övrig kvalitetskontroll till Tillsyn exklusive kvalitetskontroll (se tabell 1).

⁷ Från och med 2012 inklusive SUT.

2.1.4 Internationella kontakter

I regleringsbrevet för 2012 har regeringen uppdragit åt RN att följa och medverka till den internationella utvecklingen inom revisorsområdet. En redogörelse för hur RN fullgjort dessa uppgifter finns i avsnitt 2.2.4 nedan. RN:s kostnader för verksamheten (se tabell 8) täcks genom den arbetstidsbaserade fördelningen av årsavgifterna.⁸

Eftersom verksamheten är processinriktad snarare än prestationsinriktad är kostnaderna för prestationer hänförliga till olika delar av den internationella verksamheten svåra att beräkna. Som framgår av tabellen nedan har RN under året tagit extern hjälp på det internationella området. Arbetet har avsett beredningen av frågor kring införandet av International Standards on Auditing (ISA) inom EU.

Tabell 8 – ekonomiskt resultat internationellt arbete

År	2012	2011	2010
Intäkter			
Fördelning av årsavgifter (bas %, se tabell 2)	1 295	1 124	1 320
Del av övriga intäkter exkl. direkta	25	25	17
	1 320	1 149	1 337
Kostnader			
Direkta kostnader	388	196	230
Externa konsulter	15	0	0
Del av totala kostnader exkl. direkta	1 309	1 073	1 087
	1 713	1 269	1 317
Resultat	-393	-120	20

2.2 Verksamhetsmål – återrapportering

2.2.1 Examinationsverksamheten

Mål

Prov för revisorsexamen och högre revisorsexamen ska anordnas minst en gång under året.

Återrapportering

RN har anordnat prov för revisorsexamen och högre revisorsexamen vid två tillfällen under 2012. Prov genomfördes den 22–23 maj i Stockholm och Göteborg samt den 27–28 november i Stockholm. Antalet tentander samt hur många som genomförde proven med godkänt resultat framgår av tabell 9.

⁸ Resekostnader bärs till viss del av Europeiska kommissionen.

Tabell 9 – examinationsverksamheten

År	2012		2011		2010	
	antal tentander	godkänt resultat	antal tentander	godkänt resultat	antal tentander	godkänt resultat
Revisorsexamen	328	199	362	179	387	195*
Högre revisorsexamen	62	42	85	51*	68	37

* Korrigerad siffra efter förnyad bedömning.

2.2.2 Godkännande, auktorisation och registrering

Mål 1

Beslut i ärenden om godkännande, auktorisation och registrering ska meddelas senast två månader från det datum fullständig ansökan inkommit till nämnden.

Återrapportering

Antalet inkomna samt avgjorda förstagångsansökningar framgår av tabellen nedan. Samtliga ärenden har avgjorts inom två månader från det datum då ansökan var fullständig. Ingen ansökan har avslagits under året.

Tabell 10 – förstagångsansökningar

År	2012		2011		2010	
	Inkomna	Beviljade	Inkomna	Beviljade	Inkomna	Beviljade
Godkännande	194	195	176	176	224	224
Auktorisation	44	44	59	58	40	40
Registrering	13	18	14	8	13	13
• varav rev.företag från tredje land ⁹	(0)	(1)	(2)	(1)	(5)	(6)
Totalt	251	257	249	242	277	277

Mål 2

Beslut i ärenden om fortsatt godkännande, auktorisation och registrering ska normalt meddelas senast en månad före utgången av pågående period.

Återrapportering

Giltighetstiden för godkännande, auktorisation samt registrering är fem år och antalet femårsförordnanden som löper ut under ett år varierar. Av tabell 11 framgår hur många revisorer och revisionsbolag som varit aktuella för nytt femårsförordnande under åren 2010–2012 samt hur många ansökningar som inkom respektive beviljades. En ansökan om fortsatt godkännande och en ansökan om fortsatt auktorisation har avslagits under året.

Av besluten 2012 har 95,5 procent meddelats senast en månad innan pågående period löpte ut.¹⁰ Förseningen av resterande beslut har orsakats av att ansökningar kommit in sent och/eller krävt kompletteringar i flera omgångar.

⁹ Den beviljade ansökan inkom 2011. Som framgår av tabellen inkom inga nya ansökningar under 2012.

¹⁰ 2011 = 96,9 %, 2010 = 94,9 %, 2009 = 96,6 %.

Tabell 11 – ansökningar om fortsatt förordnande

		Registrerade revisionsbolag	Godkända revisor	Auktoriserade revisor	Totalt
2012	Aktuella	33	349	434	816
	Inkomna	32	306	402	740
	Beviljade	32	305	401	738
2011	Aktuella	20	310	460	790
	Inkomna	18	280	438	736
	Beviljade	18	280	436	734
2010	Aktuella	15	238	404	657
	Inkomna	12	221	372	605
	Beviljade	12	221	372	605

Tabell 12 – antal revisorer i kåren totalt

		Per 1 januari	Per 31 december	Förändring netto
2012	Godkända	1 869	1 889	20
	Auktoriserade	2 115	2 031	-84
	Totalt	3 984	3 920	-64
2011	Godkända	1 880	1 869	-11
	Auktoriserade	2 170	2 115	-55
	Totalt	4 050	3 984	-66
2010	Godkända	1 772	1 880	108
	Auktoriserade	2 222	2 170	-52
	Totalt	3 994	4 050	56

2.2.3 Tillsyn

Mål 1

Nämnden ska bedriva tillsyn genom periodiskt återkommande kvalitetskontroll, systematisk och uppsökande tillsyn (SUT) samt prövning av disciplinärenden och förhandsbesked. Förutom handläggning av disciplinärenden (egeninitierade och baserade på anmälningar) ska tyngdpunkten i verksamheten ligga på den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen.

Återrapportering

Antalet **öppnade disciplinärenden** fördelade på anmälare samt andelen egna initiativärenden och hur många av de sistnämnda som kan hänföras till den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen respektive till den systematiska och uppsökande tillsynsverksamheten (SUT) framgår av tabell 13.

Tabell 13 – antal öppnade disciplinärenden

Anmälare	2012	2011	2010
Egeninitierade	34	25	24
• varav från kvalitetskontroll	(10)	(11)	(9)
• varav från SUT	(7)	(5)	(6)
Skatteverket	16	11	15
Klient	45	48	42
Övriga	28	39	38
Totalt	123	123	119

Antalet enskilda ärenden som under året öppnats, avslutats respektive överförts till disciplinärende inom de olika SUT-projekten framgår av tabell 14.

Tabell 14 – SUT

Projekt	Antal ärenden inom respektive projekt 2012		
	Öppnade ¹¹	Avslutade ¹²	varav till disciplin ¹³
1-2 . ¹⁴			
3. Övertagen kvalitetskontroll ¹⁵	2	4	4
4. Revisor med stort antal uppdrag	1	1	–
5. Tveksamheter vid förnyelse	–	–	–
6. Revisor som tidigare erhållit varning	5	1	1
7. Övriga ¹⁶	3	3	2
Totalt inom samtliga projekt:	11	9	7

Den periodiskt återkommande **kvalitetskontroll som omfattar andra revisorer än dem som har uppdrag i noterade bolag** sker antingen i samarbete med branschorganisationen FAR eller direkt av RN.

Det förstnämnda tillvägagångssättet innebär att RN förlitar sig på resultaten av de kontroller som FAR utför av sina medlemmar och de revisionsbyråer i vilka dessa är verksamma. RN kvalitetssäkrar resultaten genom att granska ett antal av de kontroller som görs. Formerna för samarbetet regleras i avtal mellan RN och FAR. Antalet kontrollerade revisorer samt kvalitetssäkringar framgår av tabell 15 nedan.

Tabell 15 – av FAR rapporterade kvalitetskontrollärenden, disciplinärenden från dessa samt kvalitetssäkringar

	2012		2011		2010	
	Byråer	Revisorer	Byråer	Revisorer	Byråer	Revisorer
FAR:s kontroller	163	477	89	938	74	185
• varav till disciplin	–	5	–	6	–	3
RN:s kvalitetssäkring	21	226	20	160	20	75

¹¹ Öppnade ärenden inom samtliga projekt 2011 = 10, 2010 = 13, 2009 = 18.

¹² Avslutade ärenden inom samtliga projekt 2011 = 12, 2010 = 14, 2009 = 22.

¹³ Ärenden till disciplin från samtliga projekt 2011 = 5, 2010 = 6, 2009 = 10.

¹⁴ SUT-projekten 1 och 2 avslutades 2007 respektive 2009. Projekten ersattes av periodiskt återkommande kvalitetskontroll.

¹⁵ Granskning av revisorer som vägrat underkasta sig FAR:s kvalitetskontroll.

¹⁶ De tre ärendena har öppnats på grund av att revisorerna har underkänts i respektive revisionsbyrås interna kvalitetskontroll.

Det andra tillvägagångssättet för kvalitetskontrollen avser revisorer som inte är medlemmar i FAR eller verksamma vid en till organisationen ansluten byrå. Dessa revisorer kvalitetskontrolleras direkt av RN med anlitan av externa konsulter som rapporterar sina iakttagelser till RN. RN:s beslut baseras på en genomgång av kontrollantens rapport och det underliggande materialet till rapporten.

Tabell 16 – kvalitetskontroller av RN

	2012	2011	2010
Öppnade	27	16	10
Avslutade	26	14	10
• varav till disciplin	8	3	4
• varav upphävd på egen begäran	8	5	1

Den **särskilda kvalitetskontrollen** omfattar revisionsbolag och revisorer med revisionsuppdrag i noterade bolag och påbörjades i sin nuvarande form 2009. Sådana uppdrag innehas huvudsakligen av de fyra stora registrerade revisionsbolagen samt de tre mellanstora. RN:s kontroll omfattar en genomgång av bolagens organisation, system och metoder för kvalitetssäkring. Som ett led i denna genomlysning av revisionsmetodik och systemstöd till de enskilda revisorerna i deras uppdragsarbete går RN igenom bl.a. bolagens interna rutiner för kvalitetssäkring, efterhandskontroll av genomförda revisioner, hantering av oberoendefrågor, vidareutbildning och bolagens specialkompetens i frågor av komplicerad natur inom olika områden. Förutom den systeminriktade kvalitetskontrollen på bolagsnivå gör RN uppdragsinriktade kontroller av de enskilda revisorerna för att verifiera att revisionsbolagets riktlinjer, metoder och rutiner tillämpas på avsett sätt i det praktiska arbetet samt för att bedöma de ansvariga revisorernas arbetsinsatser.

I tabell 17 nedan redovisas hur många ärenden inom den särskilda kvalitetskontrollen som öppnats respektive slutrapporterats (avslutats) under 2012 samt motsvarande uppgifter de närmast två föregående åren. Av tabellen framgår att antalet enskilda revisionsuppdrag som kontrollerats 2012 ligger kvar på ungefär samma nivå som 2011.

Tabell 17 – särskild kvalitetskontroll av revisioner i noterade bolag

		Systemkontroll revisionsbolag	Uppdragskontroll revisorer
2012	Öppnade	2	28
	Avslutade ¹⁷	1	13
	varav till disciplin	–	–
2011	Öppnade	2	24
	Avslutade	2	15
	varav till disciplin	–	1
2010	Öppnade	3	28
	Avslutade	4	32
	varav till disciplin	–	2

¹⁷ I uppgiften avslutade uppdragskontroller 2012 är ett ärende exkluderat pga. att en revisor som skulle kontrolleras inte hade kvar något revisionsuppdrag i noterat bolag.

Ärendebalansen avseende tillsynsärenden vid utgången av år 2012 framgår av tabellen nedan.

Tabell 18 – ärendebalans tillsyn

År	2012	2011	2010
Disciplinärenden	111	94	78
Övriga tillsynsärenden inkl. kvalitetskontroll	75	78	61
Totalt	186	172	139

Mål 2

Minst hälften av alla disciplinärenden som väcks ska vara avgjorda inom ett år från öppningsdagen och minst 90 procent ska vara avgjorda inom två år.

Återrapportering

Antalet **disciplinärenden** som avgjordes under 2012 samt handläggningstiden redovisas nedan. Av tabellen framgår att målen avseende handläggningstid är uppfyllda.

Tabell 19 – handläggningstid för disciplinärenden

	Inom 12 mån	12–18 mån	18–24 mån	Längre än 2 år	Totalt Antal
2012	62 58,5%	24 22,6%	20 18,9%	0 0	106
2011	71 65,7 %	23 21,3 %	14 13,0 %	0 0	108
2010	88 70,4 %	23 18,4 %	14 11,2 %	0 0	125

Av de 106 disciplinärenden som avgjordes under 2012 avsåg 4 ärenden registrerade revisionsbolag, 43 ärenden godkända revisorer och 59 ärenden auktoriserade revisorer. Som framgår av tabellen nedan fattades totalt 52 beslut om disciplinär åtgärd. Två av varningarna avsåg delbeslut för underlåtenhet att svara på RN:s föreläggande. Av besluten överklagades 23,1 procent.¹⁸

Tabell 20 – disciplinära åtgärder

		Godkända revisorer	Auktoriserade revisorer	Revisions- bolag	Totalt
2012	Upphävande	6	2	–	8
	Varning	14	14	–	28
	Erinran	3	12	1	16
	Totalt	23	28	1	52
2011	Upphävande	2	4	–	6
	Varning	12	17	2	31
	Erinran	3	1	3	7
	Totalt	17	22	5	44
2010	Upphävande	5	2	–	7
	Varning	13	13	1	27
	Erinran	4	12	–	16
	Totalt	22	27	1	50

¹⁸ 2011 = 20,5 %, 2010 = 24,0 %, 2009 = 25,0 %.

Mål 3

Ansökan om förhandsbesked ska avgöras inom två månader från det datum fullständig ansökan inkommit till nämnden.

Återrapportering

Under 2012 avgjordes 6 ansökningar om förhandsbesked.¹⁹ Samtliga avgjordes inom den föreskrivna tiden.

2.2.4 Internationella kontakter**Mål**

Nämnden ska följa och medverka till den internationella utvecklingen inom revisorsområdet, särskilt rörande god revisorssed, god revisionssed och tillsynsfrågor.

Återrapportering**EU**

Under 2011 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till ändringar i det åttonde bolagsrättsliga direktivet om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning (revisorsdirektivet)²⁰ samt till en ny förordning rörande revision av företag av allmänt intresse. En betydande del av RN:s internationella arbete har under 2012 varit inriktat mot att bistå regeringen vid arbetet med att förbereda och föra förhandlingarna vid *Rådsarbetsgruppen för bolagsrätt* rörande kommissionens förslag. RN har deltagit vid rådsarbetsgruppsmöten vid sex tillfällen under året. Myndigheten har också vid tre tillfällen biträtt regeringen vid förhandlingarna i Audit Regulatory Committee (AuRC) som är medlemsstaternas arbetsgrupp i frågor som följer av revisorsdirektivet. RN:s insatser inom EU har i övrigt gjorts inom ramen för kommissionens arbetsgrupp European Group of Auditors' Oversight Bodies (EAOB) och dess beredande arbetsgrupp. EAOB består av representanter från medlemsländernas tillsynsmyndigheter. Gruppens uppgift är att fungera som ett rådgivande organ till kommissionen i revisionsfrågor. Under året har RN:s tjänstemän deltagit vid sju möten. EAOB:s och dess arbetsgrupps arbete har under året – utöver arbetet med kommissionens förslag – huvudsakligen varit inriktat på förhållandet till tillsynsorgan från tredje land. Av särskild betydelse har även detta år varit frågan om hur tillsynen ska organiseras beträffande de revisorer som står under tillsyn av den amerikanska tillsynsorganisationen Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) på grund av att de reviderar bolag med värdepapper som är noterade på en amerikansk börs eller dotterbolag till sådana bolag. Särskilt fokus har därvid lagts på utformningen av de beslut som kommissionen måste fatta för att medlemsstaterna ska kunna samarbeta med bl.a. USA.

RN har också deltagit i European Audit Inspection Group (EAIG) som är en arbetsgrupp av europeiska tillsynsmyndigheter för revisorer. Ändamålet med gruppen är att främja samarbete och enhetlighet inom Europa bl.a. vad avser återkommande

¹⁹ 2011 = 9, 2010 = 6, 2009 = 10.

²⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning och om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 84/253/EEG.

kvalitetskontroll av revisorer och revisionsföretag som utför revision i företag av allmänt intresse. Gruppen har under 2012 haft tre möten och dessemellan flera telefonkonferenser.

Norden

Som ett led i det strukturerade nordiska samarbete som inleddes 2005 har den norska respektive danska tillsynsmyndigheten under 2012 stått värd för var sitt möte med representanter för de svenska, norska, danska och finska tillsynsmyndigheterna för ömsesidiga erfarenhetsutbyten. Vid sammankomsterna diskuterades frågor om EU:s reformpaket, inspektioner av revisorer som reviderar företag av allmänt intresse och av revisorer som reviderar små och medelstora bolag, former för finansieringen av revisorstillsynen samt andra tillsynsfrågor.

Övriga internationella kontakter

RN har haft fortsatta kontakter med PCAOB för att diskutera förutsättningarna för ett tillsynssamarbete. Som ett led i dessa kontakter deltog representanter från RN i november 2012 vid ett av PCAOB anordnat seminarium rörande den amerikanska revisorstillsynen. Vid detta tillfälle träffade tjänstemän från RN representanter från PCAOB för att närmare diskutera förutsättningarna för kommande inspektions-samarbete. RN har också haft besök av tjänstemän från PCAOB för att diskutera frågor kring sekretess och offentlighet samt hantering av personuppgifter. På basis av dessa diskussioner har tjänstemän från RN och PCAOB kommit fram till ett, ännu inte färdigförhandlat, utkast till samarbetsavtal. RN har i det sammanhanget beaktat de avtal som PCAOB förhandlat med tillsynsmyndigheter i andra länder inom EU.

RN är medlem i organisationen International Forum of Independent Audit Regulators (IFIAR), vars syfte är att på olika sätt främja samarbete mellan tillsynsmyndigheter på revisorsområdet världen över. IFIAR har i dag 44 medlemmar och växer fortlöpande.

IFIAR:s arbete har två huvudsakliga syften. Det ena är utveckling av kvalitetskontroll för att göra de nationella tillsynsmyndigheternas arbetsmetoder så samordnade och så effektiva som möjligt. IFIAR arbetar här bl.a. genom särskilda seminarier för erfarenhetsutbyte där medlemmarnas praktiskt arbetande kvalitetskontrollanter träffas en gång per år och diskuterar ett antal ämnen på detta område. Det andra syftet är att etablera någon form av tillsyn över de stora globala revisionsnätverken. Med den form IFIAR har i dagens läge kan det inte bli fråga om tillsynssamarbete i formell mening. Däremot sker en djuplodande dialog mellan organisationen och företrädare för de globala nätverken. I en arbetsgrupp i vilken RN är medlem behandlas frågor om hur det internationella samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna ska kunna utformas främst när det gäller informationsutbyte.

RN har under 2012 medverkat i IFIAR:s två plenarmöten och i det årliga kvalitetskontrollseminariet och har också deltagit i den nyss nämnda arbetsgruppens verksamhet, vilken har bedrivits genom ett antal telefonkonferenser. Vid ett av plenarmötena initierades en diskussion kring en eventuell utveckling av IFIAR:s arbete till att också omfatta arbetsmetoderna kring medlemsmyndigheternas disciplinära utredningar.

2.3 Övriga mål och återrapporteringskrav

Nämnden ska

- redovisa hur arbetet med att säkerställa att alla revisorer genomgår regelbunden kvalitetskontroll har genomförts,
- peka på eventuella speciella problem som kan finnas inom branschen,
- lämna exempel på hur det egna arbetet kan ha haft effekter på utvecklingen inom revisorsområdet,
- redogöra för sin bedömning av kvaliteten på den revision som utförs av de kvalificerade revisorerna,
- redogöra för sådant samarbete med andra myndigheter som har till syfte att motverka ekonomisk brottslighet,
- vid utformningen av föreskrifter och allmänna råd beakta att myndigheten ska bidra till regeringens mål att minska de administrativa kostnaderna för företagen,
- vara uppmärksam på om revisorerna har fullgjort sin skyldighet att anmäla brott enligt 9 kap. 42–44 §§ aktiebolagslagen (2005:551).

Återrapportering

Periodiskt återkommande kvalitetskontroll

Särskild kvalitetskontroll

De sju revisionsbolag som i princip svarar för all revision av noterade bolag granskas av RN inom ramen för den särskilda kvalitetskontrollen.²¹ RN genomför sett över en tid om tre år de kontroller som behövs för att kunna säkerställa att alla revisorer i noterade bolag, antingen direkt genom uppdragskontroller eller indirekt genom kvalitetskontroll av systemen hos de revisionsbolag där de verkar, blir föremål för periodiskt återkommande kvalitetskontroll enligt revisorslagens krav. Granskningen inom ramen för den särskilda kvalitetskontrollen är till stor del inriktad mot de förhållanden som kan medföra en förhöjd revisionsrisk i de enskilda revisionsuppdragen. Under året har RN slutfört systemkontroll av ett revisionsbolag samt uppdragskontroller av 13 revisorer i noterade bolag.²² RN:s sammanfattande slutsatser från denna omgång särskilda kvalitetskontroller är att revisionsbolagen och revisorerna i allt väsentligt på ett relevant och effektivt sätt har beaktat risker och svårigheter.

Övrig kvalitetskontroll

Som nämnts ovan har RN ett avtal med branschorganisationen FAR enligt vilket RN förlitar sig på den periodiskt återkommande kvalitetskontroll som FAR utför av sina medlemmar och de revisionsföretag i vilka dessa är verksamma. För de revisorer som inte är medlemmar i FAR eller verksamma vid en till organisationen ansluten byrå utförs kontrollen direkt av RN med hjälp av externa kontrollanter. Vid kvalitets-säkringen av FAR:s kontroller har RN funnit att de genomgående håller hög kvalitet. Av tabell 15 ovan framgår omfattningen av verksamheten under 2012. Enligt nämnda

²¹ Om man utsträcker kvalitetskontrollen till de bolag vars överlåtbara värdepapper, dvs. även andra värdepapper än aktier, handlas på en reglerad marknad, finns det ytterligare några bolag vars revision utförs utanför den kretsen. Under året har RN inte utsträckt sin kvalitetskontroll till revisionen av några sådana bolag.

²² Se tabell 17.

avtal ska FAR underrätta RN om allvarliga brister som har uppmärksammats vid genomförda kvalitetskontroller. Under 2012 har flera revisorer haft så allvarliga brister i sin revisionsverksamhet att det föranlett underrättelse till RN, som då har öppnat disciplinärenden.

FAR har vidare underrättat RN om revisorer som vägrat att genomgå kvalitetskontroll och om revisorer som inte kunnat godkännas vid en kontroll och där omkontroll inte kunnat göras på grund av att revisorn utträtt ur FAR. Vidare har FAR underrättat RN om revisorer som underkänts inom ramen för revisionsbyråernas interna kvalitetskontroll, om bristerna varit allvarliga. I dessa fall har ärenden öppnats inom SUT (se tabell 14 ovan).

Speciella problem inom branschen

Som framgått ovan har RN under 2012 avgjort 106 disciplinärenden. Det är som RN återkommer till nedan inte helt enkelt att utifrån enskilda ärenden dra några slutsatser om generella problem i branschen. Det är dock möjligt att dra vissa slutsatser när samma problem återkommer i flera ärenden.

En återkommande fråga i RN:s disciplinärenden under året har varit vilken aktivitetsplikt som revisorer har i situationer då revisionsklienten är sen med att upprätta årsredovisning. I denna praxis har RN slagit fast att revisorn i god tid ska verka för att årsredovisningen upprättas så att revisionen kan avslutas inom föreskriven tid. Den aktivitetsplikt som RN anser att revisorn har är att muntligen och skriftligen påtala skyldigheterna för klienten och om detta inte hjälper avsäga sig uppdraget. RN har i de aktuella ärendena kunnat konstatera att revisorerna oftast muntligen påtalar för klienten att årsredovisning ska upprättas men mer sällan gör det skriftligen eller avsäger sig uppdraget.

En annan fråga som har återkommit i RN:s avgöranden under året är hur revisorer hanterar sådana kapitalbristsituationer där klienten kan bli skyldig att upprätta kontrollbalansräkning – jfr 25 kap. 13–16 §§ aktiebolagslagen. RN har i de aktuella fallen kunnat konstatera att revisorer inte alltid har hanterat frågor kring kontrollbalansräkningssituationer på ett tillräckligt aktivt sätt.

I årsredovisningen för 2011 angav RN att myndigheten under det året hade avgjort fyra ärenden som rörde revisorers försummelser som ställföreträdare för det företag i vilket revisionsverksamheten bedrevs och för andra företag i samma nätverk. RN har även under 2012 kunna konstatera liknande brister. Frågan har varit föremål för myndighetens prövning i fem ärenden. I tre av dem rörde det sig om hantering av skatter och avgifter till det allmänna, det fjärde ärendet rörde brister i upprättande av revisionsföretagets årsredovisning och det femte rörde båda dessa brister. I ett av ärendena rörde bristerna i revisionsföretaget också en redovisningsbyrå som var ett dotterbolag till revisionsföretaget. I tre av fallen upphävde RN de aktuella revisorernas godkännande respektive auktorisation. Som skäl för detta angavs främst bristernas omfattning och frekvens. I två av ärendena meddelades revisorn varning.

Vad gäller övriga iakttagelser kan RN konstatera följande.

RN har under året avgjort ett disciplinärende avseende den huvudansvarige revisorn i ett börsnoterat bolag. Ärendet härrörde från den särskilda kvalitetskontrollen. Utgångspunkten för RN:s bedömning var att det var fråga om revision av ett börsnoterat bolag. RN konstaterade att uppdraget som revisor i ett bolag som vänder sig till allmänheten för sin finansiering och som har fått förtroendet att noteras på en reglerad marknad innebär ett särskilt ansvar för revisorn. Kraven på det arbete som ligger bakom en revisors uttalanden i revisionsberättelsen för ett sådant bolag måste sättas särskilt högt samtidigt som de överväganden som revisorn i bolaget har att göra ofta är mer komplicerade än vad som är fallet i andra bolag. I ärendet kritiserades revisorn för att han lämnade en revisionsberättelse och gjorde revisorspåteckning på en årsredovisningshandling trots att årsredovisningen inte var formellt avgiven. Han hade inte heller anmärkt på styrelsens åsidosättande av reglerna om tillhandahållande av årsredovisning och revisionsberättelse. Vidare hade revisorn vid sin revision inte uppmärksammat ett antal brister i årsredovisningen. Dessutom hade han inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att klarlägga huruvida styrelsejäv hade förekommit i samband med försäljningen av ett dotterbolag. Revisorn meddelades en varning.

En fråga som har aktualiserats inom ramen för RN:s särskilda kvalitetskontroller är vilket ansvar en revisor har som, utan att vara vald eller huvudansvarig revisor i ett företag, tillsammans med den valde eller huvudansvarige revisorn skriver på en revisionsberättelse för företaget. Frågan har under året varit föremål för RN:s prövning i ett disciplinärende. I ärendet hade revisionen i en samfällighetsförening inte utförts i enlighet med vissa formella krav uppställda i föreningens stadgar. Den i ärendet aktuella revisorn, som inte var vald som föreningens revisor, hade tillsammans med den huvudansvariga revisorn avgett en revisionsberättelse som inte avvek från standardutformningen. I ärendet uttalade RN att det i och för sig inte finns något formellt hinder för andra revisorer att tillsammans med den huvudansvarige revisorn underteckna revisionsberättelser och andra utlåtanden. RN konstaterade vidare att den medpåskrivande revisorn, genom att underteckna revisionsberättelsen och intyga att revisionen utförts i enlighet med god revisionssed, tar på sig ett ansvar för att informationen i berättelsen är korrekt och utformad i enlighet med god revisionssed. Om en medpåskrivande revisor finner att en revisionsberättelse inte är utformad i enlighet med god revisionssed, ska han eller hon i första hand verka för att den ändras av den huvudansvarige revisorn eller, om inte det hörsammas, låta bli att underteckna revisionsberättelsen. Eftersom den medpåskrivande revisorn trots bristerna, som var kända för henne, skrev på revisionsberättelsen meddelade RN revisorn en erinran.

Effekter av RN:s arbete på utvecklingen inom revisorsområdet

Disciplinära åtgärder

I årsredovisningen för 2010 förs under denna rubrik ett utförligt resonemang om det disciplinära sanktionssystemets karaktär och inneboende begränsningar. Slutsatsen av detta resonemang är att även om de formella rättsverkningarna av en utfärdad erinran eller varning är ganska begränsade, så får en sådan disciplinär åtgärd ändå ett genomslag och åtgärden har en klart handlingsdirigerande effekt. Effekterna av ett upphävande av godkännande eller auktorisation som revisor är uppenbara.

Under året har 13 revisorer avlagt sitt godkännande eller sin auktorisation under handläggningen av ett kvalitetskontrollärende eller disciplinärende. Flertalet av revisorerna var föremål för kvalitetskontroll.

Uttalanden i tillsynsärenden

RN:s uttalanden i disciplinärenden, förhandsbesked eller i annan form blir en del av god revisionssed och god revisorssed och får därmed en omedelbar handlingsdirigerande effekt. Det är RN:s uppfattning att uttalanden i besluten får genomslag bland revisorerna och att de följs. De beslut RN under de senaste åren har meddelat efter avslutad kvalitetskontroll av revisorer och revisionsbolag som genomför revision av bl.a. noterade bolag får genomslag i branschen och de berörda revisionsbolagen vidtar åtgärder för att följa de rekommendationer som RN lämnar för att höja kvaliteten i arbetet. RN kräver också återrapportering av de åtgärder som berörda revisionsbolag genomför.

Övrigt

RN:s verksamhet är inte enbart inriktad på att hantera tillsynsärenden, utan myndighetens uppfattning i aktuella revisorsfrågor förs även fram genom en utåtriktad verksamhet bl.a. i möten med andra myndigheter, med revisorsorganisationen FAR och med enskilda revisionsbolag samt genom artiklar i fackpress. RN har också deltagit i ett projekt om revisorsfrågor som bedrivs av SNS (Studieförbundet Näringsliv och Samhälle). Effekten av RN:s utåtriktade verksamhet på utvecklingen av revisorsområdet är visserligen svår att mäta men torde inte vara försumbar.

I sin egenskap av expertorgan till regeringen i frågor som gäller revisorer och revision har RN besvarat ett antal remisser som berört dessa frågor. RN:s synpunkter får inte sällan genomslag i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Revisionskvalitet

Ett viktigt syfte med RN:s tillsynsverksamhet är att säkerställa att revisionsverksamheten håller hög kvalitet och att kvaliteten utvecklas på ett ändamålsenligt sätt, vilket är av stor betydelse för förtroendet för revisionen och revisorerna. Som nämnts ovan innefattar RN:s tillsynsverksamhet periodiskt återkommande kvalitetskontroll, systematisk och uppsökande tillsyn (SUT) samt handläggning av disciplinärenden och förhandsbesked.

Av störst intresse när det gäller att i generella termer bedöma revisionskvalitet är den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen. Eftersom denna tillsyn i hög omfattning är framåtriktad är den koncentrerad på aktuella frågor och problem i revisionsverksamhet snarare än på händelser som kan ligga längre tillbaka i tiden. Av betydelse är också att kvalitetskontrollen inte enbart fokuserar på svårigheter i de enskilda uppdragen utan även på revisionsbyråernas systemrisker. Detta möjliggör en bedömning av bl.a. systematiska förtjänster och svagheter i revisionsarbetet, vilket gör den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen till ett viktigt inslag i utvecklingen av revisionskvaliteten i Sverige.

Särskild kvalitetskontroll

RN:s systemkontroller av revisionsbolag innebär att RN granskar utformningen av och funktionen i revisionsbolagens system och processer för att säkerställa att revisionsuppdrag i börsföretag utförs enligt god revisorssed och god revisionssed.

RN:s bedömning är att revisionsbolagens riktlinjer, rutiner och revisionssystem i allt väsentligt är av god kvalitet.

Inom ramen för den särskilda kvalitetskontrollen granskas också hur ett antal revisorer har genomfört enskilda revisionsuppdrag. RN har i samband med detta funnit att revisionskvaliteten i de utförda uppdragen överlag är god. Även här förekommer dock vissa brister när det gäller såväl granskning som dokumentation. När allvarliga brister identifieras öppnas ett disciplinärende. Mindre allvarliga brister – t.ex. om dokumentationen i några enskilda revisionsuppdrag inte helt uppfyller god revisions- sed – påtalas för berörda revisorer och revisionsbolag.

Som framgår av tabell 17 ledde inte någon av de totalt 13 kvalitetskontroller som RN avslutade under 2012 till ett disciplinärende. De brister som har påtalats vid granskningen av revisionsbolagens system har rapporterats till bolagen med ett föreläggande att de viktigaste ska åtgärdas. Vad gäller mindre brister i utförda revisioner har dessa påtalats för berörda revisorer och revisionsbolag. Det ärende som överfördes till disciplinhandläggning 2011 har avgjorts under 2012. Revisorn meddelades varning.

Övrig kvalitetskontroll

Som tidigare sagts kvalitetssäkrar RN den kvalitetskontroll som FAR bedriver av sina medlemmar och genomför också kvalitetskontroll i egen regi i förhållande till revisorer som inte är medlemmar i FAR. Vad gäller RN:s egna kontroller meddelas aktuella revisorer – cirka 25 revisorer åt gången – långt i förväg om en förestående kvalitetskontroll. Tidigare har redan i detta skede uppemot hälften av revisorerna valt att avsäga sig sitt godkännande eller sin auktorisation. År 2012 var det endast en revisor som avsade sig sitt godkännande. När kvalitetskontrollärendena sedan påbörjas avsäger sig också ett antal revisorer godkännandet eller auktorisationen. Som redovisats ovan (se tabell 16) skedde detta i åtta fall under 2012.

Det är inte helt lätt att dra någon slutsats ur kvalitetssynpunkt av revisorernas val att lämna yrket. Givetvis kan en del revisorer inför en kvalitetskontroll välja att inte fortsätta sin verksamhet inför risken att få kritik för bristande kvalitet. Det kan emellertid även handla om revisorer som redan tänkt avveckla sin verksamhet och väljer att lämna yrket för att inte i slutskedet dra på sig kostnaden för en kvalitetskontroll.

SUT

Vid den tillsyn som utförs inom ramen för SUT konstateras ofta brister i revisionskvaliteten och överträdelser av god revisorssed. Som framgår av tabell 14 ovan överfördes sju av de nio SUT-ärenden som avslutades under 2012 till disciplinärenden.

Av dessa sju ärenden hade sex ärenden öppnats på grund av underrättelser från FAR. Av dessa hade fyra revisorer vägrat att genomgå FAR:s kvalitetskontroll och två revisorer underkänts i den interna kvalitetskontrollen på respektive byrå. Det sjunde ärendet hade öppnats på grund av att RN i ett tidigare beslut avseende denne revisor hade bedömt att bristerna var så allvarliga att förnyad granskning skulle ske.

Det är svårt att utifrån SUT-verksamheten dra några generellt giltiga slutsatser beträffande revisionskvaliteten eftersom kriterierna för att öppna ett SUT-ärende är att det föreligger vissa riskindikationer, såsom många uppdrag eller tidigare varning från RN, eller underrättelser från FAR i samband med kvalitetskontroll. De ärenden som

initierats av RN direkt respektive efter underrättelse från FAR ger dock en god bild av de vanligast förekommande bristerna vid revisionen av främst mindre och medelstora ägarledda företag.

Disciplinärenden

Även handläggning av disciplinärenden ger en bild av revisionskvaliteten. Det är dock även här svårt att dra några generella slutsatser om eventuella svagheter i revisionskvaliteten, eftersom urvalet till stor del är slumpmässigt. Av de öppnade disciplinärendena under 2012 var drygt en fjärdedel initierade av RN, resten öppnades efter underrättelser eller anmälningar. Drygt 52 procent av de under 2012 avslutade disciplinärendena skrevs av utan åtgärd. Endast ett fåtal var ärenden som initierats av RN. Ett skäl härtill är att en stor del av de av RN initierade disciplinärendena härrör från SUT och från genomförda kvalitetskontroller, där allvarliga brister redan har konstaterats.

Slutsats

RN:s samlade tillsynsverksamhet har stora möjligheter att hitta de brister i revisionskvalitet som kan förekomma. Här har de återkommande kvalitetskontrollerna – i jämförelse med SUT-verksamhet och disciplinärenden – den fördelen att granskningen direkt eller indirekt omfattar samtliga auktoriserade och godkända revisorer. Av betydelse är också att kvalitetskontrollsystemet har anpassats för de olika typer av uppdrag som de kontrollerade revisorerna och revisionsbyråerna har samt formerna för deras verksamhet. Härigenom kan RN fånga upp eventuella problem som sammanhänger med uppdragens art eller formerna för revisionsverksamheten. En viktig effekt av kontrollverksamheten är att de revisorer som utför mycket bristfälliga revisioner kan upptäckas och att RN i den följande disciplinhandläggningen kan upphäva godkännandet eller auktorisationen, vilket på sikt innebär en kvalitetshöjning. Bland de revisorer som väljer att avsäga sig auktorisationen eller godkännandet under ett tillsynsärendes handläggning ryms sannolikt ett inte obetydligt antal revisorer vars arbete inte håller tillräckligt hög kvalitet. Att tillsynsverksamhet bidrar till att dessa avslutar sin revisionsverksamhet är kvalitetshöjande. Samtidigt måste framhållas att det bland dessa revisorer också finns de som av andra skäl väljer att avsluta sin yrkesverksamhet som revisor och där ett ärende om kvalitetskontroll bara aktualiserar frågan. Slutligen ska noteras att antalet disciplinära åtgärder berör en mycket liten del av den totala revisorskåren – cirka 1,3 procent under 2012²³ – vilket inte kan leda till annan slutsats än att revisionskvaliteten i Sverige överlag är mycket god.

Samarbete med andra myndigheter som har till syfte att motverka ekonomisk brottslighet

Liksom föregående år har RN ingått i *Samordningsorganet för tillsyn över åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism* och aktivt medverkat i dess arbete genom att delta i alla möten och bidra till samordningsorganets skrivelser och rapporter. RN har vidare haft vissa kontakter på tjänstemannanivå med företrädare för Ekobrottsmyndigheten (EBM) och Skatteverket i frågor som rör revision och revisorer och har samband med förebyggande eller bekämpande av ekonomisk brottslighet.

²³ 2011 = 1,0 %, 2010 = 1,2 %, 2009 = 1,4 %

Utformning av föreskrifter och allmänna råd

Vid utformningen av sina föreskrifter ska RN beakta regeringens mål att minska sådana administrativa kostnader för företagen som följer av statliga regelverk. Under 2012 har inga nya föreskrifter beslutats.

Revisorers anmälningsskyldighet enligt 9 kap. 42–44 §§ aktiebolagslagen

Revisorers skyldighet enligt 9 kap. 40–42 §§ aktiebolagslagen att anmäla brott beaktas generellt inom ramen för kvalitetskontrollerna av enskilda revisorer. Konstaterar RN beaktningssvärda brister utreds de inom ramen för den disciplinära verksamheten. Skyldigheten att anmäla brott beaktas också vid utredningar av disciplinärenden som härrör från underrättelser och anmälningar.

RN har 2012 avgjort sex disciplinärenden som gällt revisorer som underlåtit att vidta åtgärder enligt de nämnda lagrummen. I fem av dessa fall har det rört sig om försenad årsredovisning och i ett fall om brister i den löpande bokföringen. I två av fallen har revisorn också kritiserats för att han inte uppfyllt sin aktivitetsplikt (se ovan *Speciella problem inom branschen*.)

2.4 Budgetutfall

Nämnden ska redovisa utfall i förhållande till beräknad budget för den avgiftsbelagda verksamheten år 2012 samt kommentera och förklara väsentliga avvikelser mellan budget och utfall.

Åtterrapporering

Som framgår av tabell 21 har prognosen för räkenskapsåret 2012 reviderats dels i budgetunderlaget för 2013, dels i en åtterrapporering enligt krav i regleringsbrevet för 2012. Under året har avgiftsuttaget minskats för att reducera det ackumulerade överskottet. Åtgärden har emellertid haft begränsad effekt pga. samtidigt minskade kostnader, som hänger samman med att personalstyrkan inte har varit fulltalig.

Tabell 21 – budget och balanserad kapitalförändring

	Ack res. 2011	Intäkter 2012	Kostnader 2012	Resultat 2012	Utg. ack. res. 2012
Regleringsbrev för 2012	6 728	34 353	34 345	8	6 736
Korrigerat ack. resultat ²⁴	7 488				
Reviderade prognoser					
1. Budgetunderlaget för 2013		29 938	-30 360	-422	7 066
2. Åtterrapporering 2012-08-24		30 245	-30 862	-617	6 871
Årsredovisningen för 2012		30 382	-31 114	-733	6 755

²⁴ Beloppet korrigerat med plus 607 tkr – balanserad kapitalförändring 2009 samt reellt utfall 2011. Posten Statskapital om 12 tkr (konst) ingår ej i ackumulerat resultat.

2.5 Avgiftsprognos

Nämnden ska till Justitiedepartementet, senast den 24 augusti 2012, lämna en prognos över verksamhetens kostnader och avgiftsintäkter 2012. Redovisningen ska innehålla de antaganden som ligger till grund för prognosen och kommentera den i förhållande till budgeten.

RN har den 24 augusti 2012, dnr 2012-1072, återrapporterat i enlighet med begäran.

2.6 Kompetensförsörjning

Rekrytering

RN:s personal består huvudsakligen av jurister och ekonomer, bl.a. ett flertal auktoriserade revisorer. Som framgår av tabell 22 nedan är åldersfördelningen tämligen jämn mellan personer över respektive under 50 år. Vad gäller kärnkompetensen ska dock tilläggas att de auktoriserade revisorerna generellt är äldre än flertalet jurister. Detta beror på att RN främst har behov av auktoriserade revisorer med lång och kvalificerad yrkesutövning, medan juristerna normalt rekryteras i en tidigare fas av sitt yrkesliv.

Tabell 22 – åldersstruktur ²⁵

Ålder	Ledning		Kärnkompetens		Stödkompetens		Totalt
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	
60-	0	0	3	2	2	0	7
50-59	1	0	0	2	0	0	3
30-49	0	1	0	6	2	0	9
20-29	0	0	2	0	1	0	3
Totalt	1	1	5	10	5	0	22

Fortbildning

Fortbildning sker på de områden som behövs för att utvidga och upprätthålla de kunskaper som myndighetens verksamhet kräver. Detta gäller särskilt behovet av mycket goda kunskaper i revision. Det innebär obligatoriska kurser i revision för juristerna och uppdaterande kurser och seminarier för de auktoriserade revisorerna. Alla i personalen erbjuds grund- och fortsättningskurser för att hantera de dataprogram som används. Utbildning inom andra relevanta kunskapsområden sker efter behov.

Hälsofrämjande åtgärder

RN tillhandahåller hälsoundersökningar med intervaller om varje, vartannat eller vart tredje år beroende på medarbetarens ålder. Personalen har under 2012 haft tillgång till friskvård i form av rabatterade avgifter för motion och massage. Den fysiska arbetsmiljön bevakas löpande och kontorsrummen utrustas individuellt efter behov för att förebygga arbetsskador.

²⁵ Uppgifterna avser förhållandena vid 2012 års utgång.

3. RESULTATRÄKNING

(tkr)	Not	2012	2011
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	30 214	33 596
Finansiella intäkter	2	168	201
Summa		30 382	33 797
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-20 653	-20 112
Kostnader för lokaler		-2 455	-2 543
Övriga driftkostnader	4	-7 553	-7 244
Finansiella kostnader	5	-15	-23
Avskrivningar och nedskrivningar		-438	-480
Summa		-31 114	-30 403
Verksamhetsutfall		-733	3 394
Årets kapitalförändring	6	-733	3 394

4. BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2012-12-31	2011-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	7	485	719
Summa		485	719
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	8	11	14
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	9	294	404
Summa		305	418
Fordringar			
Kundfordringar		417	352
Fordringar hos andra myndigheter		600	567
Övriga fordringar		12	18
Summa		1 029	937
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	10	637	615
Övriga upplupna intäkter	11	245	110
Summa		881	725
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		10 462	10 968
Summa		10 462	10 968
SUMMA TILLGÅNGAR		13 162	13 767
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	12	12	12
Balanserad kapitalförändring	13	7 488	4 094
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-733	3 394
Summa		6 767	7 500
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	14	772	1 102
Skulder till andra myndigheter		690	635
Leverantörsskulder		1 225	872
Övriga skulder		530	392
Summa		3 216	3 002
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	15	3 179	3 266
Summa		3 179	3 266
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		13 162	13 767

5. TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusental kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av avrundning kan differenser i summeringen förekomma.

5.1 Tillämpade redovisningsprinciper

RN:s bokföring följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF), ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna samt god redovisningssed.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF tillämpar myndigheten brytdagen den 4 januari. Brytdagen föregående år var den 5 januari. Efter brytdagen har endast fakturor överstigande 10 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Villkor för avgiftsbelagd verksamhet

RN:s verksamhet ska finansieras med avgifter. Bestämmelser om rätt att ta ut avgifter finns i revisorsförordningen. Avgiftsintäkterna disponeras av RN. RN får sälja sammanställningar och utdrag ur revisorsregistret. Intäkterna disponeras av nämnden.

5.2 Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp enligt bestämmelserna i socialförsäkringsbalken (2010:110) och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till minst tre år. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år. Avskrivning sker linjärt från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

Immateriella anläggningstillgångar	5 år
Datorer och kringutrustning	3 år
Serverar och kringutrustning	5 år
Möbler och kontorsmaskiner	5 år
Övriga inventarier	8 år

Omsättningstillgångar

Fordringar har efter individuell prövning tagits upp till det belopp som beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

5.3 Uppgifter enligt 7 kap. 2 § FÅB

Ersättningar ²⁶	2012	2011
----------------------------	------	------

Direktör

Anita Wickström <i>fr.o.m. 2012-10-22</i>	187	–
Peter Strömberg <i>t.o.m. 2012-05-31</i>	482	1 003

Tillsynsnämnden – ledamöter ²⁷

Sten Andersson, ordförande	94	93
Gunnel Wennberg, vice ordförande	66	25
Vilhelm Andersson	64	24
Rune Brännström	66	26
Maria Danckler	62	–
Eva Ekström	66	24
Bertel Enlund <i>t.o.m. 2012-06-30</i>	45	24
Per-Ola Jansson	70	26
Kerstin Nyquist	72	26
Ola Wahquist <i>fr.o.m. 2012-07-31</i>	19	26

Tillsynsnämnden – ersättare

Helena Dale	8	4
Mikael Ernström	10	2
Ola Forsberg	–	4
Lena Frånstedt Lofalk	–	–
Bo Johansson	2	–
Marie Carlsson	6	2
Leif Lundfors	6	–
Claes Norberg	–	–
Bertil Sjöö	–	2
Gustaf Sjöberg	7	–
Kristina Ståhl	6	2
Björn Sundqvist	8	–

Styrelseuppdrag i aktiebolag och statliga myndigheter

Tillsynsnämnden – ledamöter

Sten Andersson <i>Ordförande</i>	Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut (ersättare)
Gunnel Wennberg <i>Vice ordförande</i>	Partibidragarnämnden (ledamot) Statsrådsarvodesnämnden (ledamot)

²⁶ Bestämmelsen är inte direkt tillämplig på ledamöter och ersättare i Tillsynsnämnden. Eftersom de är utnämnda av regeringen väljer RN ändå att beträffande dessa redovisa sådana uppgifter som föreskrivs i 7 kap. 2 § FÅB.

²⁷ De kraftiga differenser som föreligger mellan 2011 och 2012 beror på att halvårsarvoden till åtta ledamöter samt mötesarvoden för fem sammanträden – totalt 212 tkr – som avsåg 2011 betalades ut först i januari 2012.

Vilhelm Andersson	Försvarsmaktens nämnd för kvalificerade skydds-identiteter (ledamot) Domstolsverkets insynsråd (ledamot) Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, skyddsregistreringsdelegationen (ledamot) Överklagandenämnden för totalförsvaret (ersättare)
Rune Brännström	Fastighetsaktiebolaget Protinus (ledamot) Förvaltnings AB Lindöhall (ledamot) Hällristningar AB (suppleant) Advokatfirman Egnell AB (suppleant) Advokat Bo Lindeberg AB (suppleant) Vibrationsteknik OGL AB (suppleant) AB Commodium rei (ledamot) Rosedala gård AB (suppleant) Advokatfirman Birgitta Mörner AB (suppleant) Advokat Peter Cademan AB (suppleant) Concursus Necessarius AB (ledamot) HBS Förvaltning AB (suppleant) Advokatfirman Stenberg AB (suppleant) Advokatfirman Cademan AB (suppleant) Advokatfirman Glimstedt Norrköping (prokurist)
Bertel Enlund <i>t.o.m. 2012-06-30</i>	Enlund Advisory AB (ledamot)
Per-Ola Jansson	IPOJ Konsult AB (ledamot) LeanOn AB (styrelseordförande) Nordic Growth Market NGM AB (ledamot) SwedSec Licensiering AB (ledamot) Euroclear Sweden AB (ledamot) Euroclear Finland Oy (ledamot)
Kerstin Nyquist	Forskarskattenämnden (ledamot) Ekobrottsmyndighetens insynsråd (ledamot)

Tillsynsnämnden – ersättare

Helena Dale	Anini Konsult AB (suppleant) Balansen Helena Dale AB (ledamot) Balansen HD AB (ledamot) Balansen ASM AB (suppleant) Balansen AB (suppleant) Balansen ESL AB (suppleant) Gliainvest AB (suppleant) SN:s Revisorer AB (suppleant) Nordebäckinvest AB (suppleant)
Mikael Ernström	AB Ernströms Revisionsbyrå (ledamot) Ernströms Konsult i Ljusdal AB (ledamot) Mittrevision AB (ledamot) Baker Tilly Sverige AB (ordförande) T Cahling Revision AB (suppleant) Terminus Invest AB (suppleant) Revisor S Broomé AB (suppleant)

Lena Frånstedt Lofalk	Lena Lofalk AB (ledamot) NCO Intressenter AB (ledamot) NCO Service AB (ledamot) Lofalk Advokat AB (suppleant)
Bo Johansson	Torgporten Revision Holding AB (ledamot) Torgporten Revision AB (ledamot) Lüscher & Co Revision AB (suppleant)
Leif Lundfors	Lundfors Revisionsbyrå AB (ledamot)
Claes Norberg	Bokföringsnämnden (ledamot) Regelrådet (ersättare) Insynsrådet vid Bolagsverket (ledamot)
Gustaf Sjöberg	Finansinspektionen (ledamot) Sjöbergs Konditori i Gävle AB (styrelseordförande)
Kristina Ståhl	Rikspolisstyrelsens etiska råd (ledamot, ordförande) Skatterättsligt Forum AB (ledamot) Granskningsnämnden för radio och TV (ersättare, vice ordf.)
Björn Sundkvist	Deloitte AB (ledamot) Deloitte & Touche Sverige AB (suppleant) Deloitte & Touche ATR AB (suppleant) J Berntsson Revisionsbyrå AB (suppleant) Nils Askenström Konsult AB (suppleant)

5.4 Anställdas sjukfrånvaro i procent

Sjukfrånvaron redovisas inte i åldersgrupper pga. att ingen av grupperna <30, 30–49 och >50 omfattar fler än tio anställda.²⁸

Tabell 23 – sjukfrånvaro

	2012	2011	2010
Totalt	1,4	2,3	3,2
Andel 60 dagar eller mer	0	0	0
Kvinnor	2,5	3,1	3,5
Män	0,5	1,4	2,9

²⁸ Se tabell 22.

5.5 Noter till resultat- och balansräkningar (tkr)

Resultaträkning		2012	2011
Not 1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	<i>Offentligrättsliga avgifter</i>		
	Ansökningsavgifter	2 779	2 465
	Årsavgifter	17 699	17 974
	Särskilda årsavgifter	2 695	5 264
	Examensavgifter	5 070	5 811
	Administrationsavgifter examen	1 341	1 509
	Övriga offentligrättsliga avgifter	348	264
		29 932	33 287
	<i>Övriga avgifter och andra ersättningar</i>		
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	282	308
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	0	1
		282	309
	Summa	30 214	33 596
Not 2	Finansiella intäkter		
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	168	201
	Summa	168	201
Not 3	Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl.arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	13 427	12 936
	Övriga kostnader för personal	7 226	7 176
	Summa	20 653	20 112
Not 4	Övriga driftkostnader		
	Konsulttjänster avseende provkonstruktion och rättning	2 771	2 171
	Övriga konsulttjänster	2 720	3 533
	Övriga driftkostnader	2 062	1 540
	Summa	7 553	7 244
Not 5	Finansiella kostnader		
	Ränta på lån i Riksgäldskontoret	15	23
	Summa	15	23
Not 6	Årets kapitalförändring		
	Avgiftsfinansierad verksamhet, överskott	-733	3 394
	Summa	-733	3 394
Balansräkning		2012-12-31	2011-12-31
Not 7	Immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	1 424	1 424
	Årets anskaffningar	60	0
	Summa anskaffningsvärde	1 484	1 424
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-705	-420
	Årets avskrivningar	-294	-285
	Summa ackumulerade avskrivningar	-999	-705
	Utgående bokfört värde	485	719

Balansräkning		2012-12-31	2011-12-31
Not 8	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	458	458
	Summa anskaffningsvärde	458	458
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-444	-440
	Årets avskrivningar	-3	-4
	Summa ackumulerade avskrivningar	-447	-444
	Utgående bokfört värde	11	14
Not 9	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	3 111	2 973
	Årets anskaffningar	31	138
	Summa anskaffningsvärde	3 142	3 111
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 707	-2 516
	Årets avskrivningar	-141	-191
	Summa ackumulerade avskrivningar	-2 848	-2 707
	Utgående bokfört värde	294	404
Not 10	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	637	501
	Övriga förutbetalda kostnader	0	114
	Summa	637	615
Not 11	Övriga upplupna intäkter		
	Upplupna avgifter avseende kvalitetskontroll	245	110
	Summa	245	110
Not 12	Statskapital		
	Ingående balans, konst från Statens konstråd	12	12
	Utgående balans	12	12
Not 13	Balanserad kapitalförändring		
	Ingående balans, avgiftsfinansierad verksamhet, överskott	4 094	607
	Avgiftsfinansierad verksamhet, överskott	3 394	3 487
	Summa	7 488	4 094
	Med ändring av regleringsbrevet för budgetåret 2012 har regeringen 2012-10-25 beslutat att RN i ny räkning får disponera överskottet i sin helhet i den avgiftsfinansierade verksamheten.		
Not 14	Lån i Riksgäldskontoret		
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
	Ingående balans	1 102	1 400
	Under året nyupptagna lån	91	138
	Årets amorteringar	-421	-436
	Utgående balans	772	1 102
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	2 500	2 500
Not 15	Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner och löner inklusive sociala avgifter	1 745	1 702
	Övriga upplupna kostnader	1 434	1 564
	Summa	3 179	3 266

5.6 Sammanställning över väsentliga uppgifter

	2012	2011	2010	2009	2008
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	2 500	2 500	2 500	2 500	800
Utnyttjad	772	1 102	1 400	1 759	627
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	3 000	3 000	3 000	3 000	1 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	2 032	44
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	168	201	39	8	110
Räntekostnader	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	34 353	33 065	32 500	28 000	25 000
Avgiftsintäkter	30 214	33 596	33 201	30 951	23 993
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	20	20	20	19	19
Medelantalet anställda (st) ²⁹	21	20	20	20	21
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 533	1 495	1 463	1 480	1 397
Kapitalförändring					
Årets	-733	3 394	3 487	2 497	-2 686
Balanserad	7 488	4 094	607	-1 889	797

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm 2013-02-20

Anita Wickström
Myndighetschef

²⁹ I inrapporteringen till Hermes har angetts att medelantalet anställda under 2012 uppgick till 20 personer. Enligt RN:s interna kontrollunderlag har medelantalet varit 21.